ОУ "Райна Княгиня", Пловдив

септември/октомври 2026; Разпространява се

Адрес: Пловдив ул. "Полк. Сава Муткуров" No 40; Тел.. 032/ 95 71 74; email: 41school@rainakniaginia.com ; https://www.rainakniaginia.com/

училищен вестник

междУЧАсие

Екип: *Галина Дингилева—начален учител; Кръстьо Ливров—педагогически съветник; Надежда Минчева—библиотекар*

От "междУЧАсие" ще научавате интересни новини за училището ни. Искате да видите своето име във вестника? Споделете вашите идеи и статии на email: uchen.savet@rainakniaginia.com

Първият звънец отново ни събра

ОУ „Райна Кня- гиня“ посрещна новата учебна година с вълнение, усмивки и тържествено настроение.

На 15.09.2026 година училищният двор се

изпълни с детски гласове, учители, родители, гости и приятели на училището, обединени от един специален ден – началото на учебната година. Събитието бе открито с издигане на българското знаме и химна на Република България. Сред официалните гости на празника бяха зам.-кметът с ресор „Дигитализация, европейски проекти, бизнес развитие и образование“ Пламен Панов, кметът на район „Северен“ Венцислава Любенова, началник на отдел „Образование“ към община „Пловдив“ Донка Щилянова, председателят на училищното настоятелство Милена Христова и Петя Стефанова – член на Обществения съвет. По традиция директорът на училището, д-р Мария Гайдарова, приветства присъстващите и пожела на всички ученици новата учебна година да бъде време за нови знания, вдъхновение и сбъднати мечти, и им напомни, че знанието дава сила, а мечтите дават посока.

Водещи на програмата бяха Александра Буцева и Даниел Димитров от седми клас. Тържеството продължи с изпълнения на вокалната група „Звездички“ с ръководител Мая Йорданова, мажоретните състави с ръководители Боряна Илкова и Пенка Чакандракова, както и групата по

народни танци с ръководител Софка Комитова. Особено вълнуващ беше моментът за първокласниците. За тях този ден постави началото на един нов и важен етап – първата среща с класната стая, училищния звънец и света на знанието. С трепет и любопитство те прекрачиха училищния праг, съпроводени от своите учители:

1.а клас – Божанка Панайотова

1.б клас – Десислава Манева

1.в клас – Весислава Милева

1.г клас – Нина Иванова

1.д клас – Радостина Петрова

Новата учебна година започна с обновена училищната среда, която създава по-приветлива, модерна и уютна атмосфера за ученици и учители. Сред обновените пространства са фоайетата, изграденият асансьор, осигуряващ по-достъпна среда за трудноподвижни деца, както и разширената училищна столова, създадена с грижа за по-добрия комфорт на учениците. Особено значимо нововъведение е сцената в училищния двор, която ще даде възможност за провеждането

на тържества, концерти, театрални представления, инициативи и други училищни събития на открито.

По повод празника бяха получени поздравителни адреси от кмета на гр. Пловдив г-н Костадин Димитров, кмета на район „Северен“ г-жа Венцислава Любенова и НЦПКПС в лицето на г-н Димитър Асенов.

118 години независима България

Датата 22 септември 1908 година завинаги остава в родната историография като един от моментите, в които българският политически елит показва завидни умения и възползвайки се от благоприятната международна обстановка успява да извлече максимума за държавата. Успешните военни действия на руската армия и българското опълчение от 1877 и 1878 година принуждават Османската империя да признае поражението си. Вследствие на това на 3 март 1878 година в Сан Стефано започват мирни преговори, които довеждат до подписването на едноименния предварителен мирен договор. Според него българската държава е възстановена на територия, обхващаща близо 180 000 км² площ. Великите сили – авторите на Берлинския договор, очевидно не се съобразяват с етническите дадености, дори със собственото си дело – Цариградската конференция, а само със стратегическите си интереси. Те разрушават Санстефанска България, защото смятат българите за оръдия на Русия. Самите българи им дават повод да мислят така. По време на Берлинския конгрес те демонстрират горещата привързаност към своята освободителка. Санстефанският договор е символ на така жадуваната от българите свобода. Безспорна негова заслугата е, че връща България на картата на Европа. След Съединението през 1885 година България започва да се развива с удивителни темпове.

Възходът на младата държава е всестранен – и в областта на икономиката, и на образованието, и на културата, и на военното дело. Пример за това е фактът, че София се превръща в една от първите европейски столици, по чиито улици се движат трамваи, както и сериозния напредък в изграждането на железопътната мрежа, част от която обаче не е собственост на българската държава. Целият този възход ярко контрастира с международния статут на държавата, макар много от клаузите, уреждащи васалното положение на България да са просто неспазвани формалности. Така постепенно, 30 години след Освобождението на България, извоюването на независимостта се превръща в една от основните цели на държавния елит. Трябва да се отбележи, че такива опити са правени още .

..продължава на стр.2

Постижения на ученици

1. Анелия Тодорова, 3.д клас -златен медал по български език и сребърни медали по математика и логика от KINGS INTERNATIONAL, пролет 2026; публикувана илюстрация в сборника „Приказни истории с БНР Бургас“; грамота за успешно представяне в конкурса „Звезди обсипят свода небесен“.

2. Ирина Костадинова, 3.д клас — златен медал по български език и сребърни медали по математика и английски език от KINGS INTERNATIONAL, пролет 2026; публикувана илюстрация в сборника „Приказни истории с БНР Бургас“; Награда на читалището от конкурса „Звезди обсипят свода небесен“.

3. Александър Третяк, 3.д клас — сребърни медали по български език и математика от KINGS INTERNATIONAL, пролет 2026.

4. Теодор Панайотов, 3.д клас — сребърни медали по български език и математика от KINGS INTERNATIONAL, пролет 2026.

5. Алексей Третяк, 3.д клас — сребърен медал по математика от KINGS INTERNATIONAL, пролет 2026; грамота за успешно представяне в конкурса „Звезди обсипят свода небесен“.

6. Михаил Ангелов, 3.д клас — сребърен медал по математика от KINGS INTERNATIONAL, пролет 2026; грамота за успешно представяне в конкурса „Звезди обсипят свода небесен“.

7. Зарина Михайлова, 3.д клас — сертификат от KINGS JUNIOR за участие по математика и български език; грамота за успешно представяне в конкурса „Звезди обсипят свода небесен“.

8. Алберт Момчилов, 3.б клас — Cambridge сертификат по английски език, ниво YLE Starters.

9. Теодора Тодорова Божкова, 4.а клас — два бронзови медала от международния турнир „Математика без граници – по стъпките на Талес“.

10. Жасмина Василева, 3.д клас — публикувани приказка „Играчките оживяват“ и илюстрация в сборника „Приказни истории с БНР Бургас“; грамота за успешно представяне в конкурса „Звезди обсипят свода небесен“.

11. Димитър Шопски, 3.д клас — публикувана приказка „Вълшебният химикал“ в сборника „Приказни истории с БНР Бургас“.

12. Мария Йорданова, 3.д клас — публикувана приказка „Крокоежът и патрулът на Необикновените“ в сборника „Приказни истории с БНР Бургас“; грамота за успешно представяне в конкурса „Звезди обсипят свода небесен“.

13. Мартин Марчев, 3.д клас — публикувано стихотворение „Моята футболна мечта“ в сборника „Приказни истории с БНР Бургас“.

14. Хайк Хачатрян, 4.а клас — публикувана приказка „Ася и шоколадовата книга“ в сборника „Приказни истории с БНР Бургас“.

15. Ния Събева, 3.д клас —Награда на читалището от конкурса „Звезди обсипят свода небесен“.

16. Мариана Николова, 3.д клас — Награда на конкурса по изобразително изкуство „Звезди обсипят свода небесен“.

17. Ева Стоицова, 3.д клас —грамота за успешно представяне в конкурса „Звезди обсипят свода небесен“.

18. Рая Бухалова, 3.д клас —грамота за успешно представяне в конкурса „Звезди обсипят свода небесен“.

19. Габриела Терзийска, 3.д клас — грамота за успешно представяне в конкурса „Звезди обсипят свода небесен“.

20. Стела Кузева, 3.д клас — грамота за успешно представяне в конкурса „Звезди обсипят свода небесен“.

21. Елизавета Шевченко, 3.д клас — грамота за успешно представяне в конкурса „Звезди обсипят свода небесен“.

22. Мартин Ходжев, 3.д клас — грамота за успешно представяне в конкурса „Звезди обсипят свода небесен“.

23. Александър Колев, 3.д клас — грамота за успешно представяне в конкурса „Звезди обсипят свода небесен“.

„Вълшебното перо“ Гран При за Цветелина Георгиева

Цветелина Георгиева, ученичка от 6.а клас, спечели Гран При в категория „Проза“ на Международния литературен конкурс „Вълшебното перо“ 2026, организиран от Българско неделно училище „Иван Вазов“ в Париж с подкрепата на Министерството на образованието и науката и Изпълнителната агенция за българите в чужбина. Тазгодишното издание на конкурса събра впечатляващите 870 литературни творби от деца и младежи, живеещи в 27 държави по света. Отличени от професионалното жури са само 150 творби, като оценките между участниците са били с минимални разлики. Конкурсът се утвърждава като едно от най-престижните международни състезания за детско и младежко литературно творчество на български език.

Възпитаничката на ОУ „Райна Княгиня“ впечатли журито със своята авторска приказка, която съчетава магията на вълшебния разказ с богатството на българските фолклорни мотиви. Според оценката на организаторите произведението се отличава със своята оригиналност, художествена стойност и умение да съхрани детската чистота и искреност на разказа. Талантливото момиче е наградено с грамота и статуетка „Вълшебно перо“. Полученото Гран При е високо признание за творческия талант, въображението и любовта към българския език на младата авторка. Постижението е повод за гордост и доказателство, че талантът, подкрепен с постоянство и вдъхновение, може да достигне международно признание.

Учител на Цветелина е Мария Кирева, а класен ръководител Стела Димитрова.

...продължава от стр.1

през 1897 година още по време на управлението на Константин Стоилов, но тогава се оказват неуспешни. Също така трябва да се отбележи, че княз Фердинанд отдавна има желание да отхвърли зависимостта на България от Османската империя. На 16 септември българското правителство окончателно взима решение независимостта да бъде обявена. За дата е определен 21 септември 1908 година. Това е провокирано от опасенията за колективни действия на Великите сили спрямо България, особено имайки предвид споровете по въпроса за железниците. Отчитат се и проблемите, които страната ще има независимо дали обяви независимостта преди или след действията на Австро-Унгария, но логиката е, че защитата на независимостта ще е много по-сложно ако София изчака Виена. На Фердинанд е съобщено бързо да се завърне в страната. Така на 21 септември князът слиза на дунавския бряг при Русе, където е посрещнат от правителството.

На следващия ден, 22 септември, при подобаваща тържественост Независимостта на България е обявена в църквата „Свети Четиридесет Мъченици“ в град Търново. Там, в присъствието на министрите пред събралото се множество, царят прочита предварително подготвения манифест. Целият български народ ликува. България вече е независимо царство, а Фердинанд получава титлата цар. Бързо вестта достига до всички краища на страната, където се провеждат радостни шествия. Актът от 22 септември превръща България в пълноправен член на международната общност, а освен това дава надежда за постигането на националното обединение.

Сребро от „Summer Math Cup“

В края на август се състоя летният математически турнир „Summer Math Cup“ за ученици от първи до четвърти клас. Той цели да даде поле за изява на математически таланти и да насърчи учениците в начален етап да премерят сили в областта на математиката. Организатор е „Математическа занималня“, гр. Пловдив. Награждаването се проведе в средата на септември 2026 . Георги Павлов от 3.б клас спечели сребърен медал в състезанието, в което се включиха над 50 деца. Той е сред най-активните участници в математически състезания от ОУ „Райна Княгиня“ и за пореден път демонстрира отлични знания, логическо мислене и креативност.

Негов учител е Галина Дингилева.

С английски към успеха

Училищният кръг на Националното състезание за речеви и комуникативни умения на английски език в ОУ „Райна Княгиня“ се проведе в Конферентна зала на училището на 07.10.26 г. Състезанието по речеви и комуникативни умения на английски език е надпревара, в която учениците демонстрират владеенето си на английски език чрез говорене, аргументация и представяне на идеи. Учениците избират една от двете предложени теми за 2026 – 2027 учебна година: “If Everyone Is Talking, Who Is Listening“ или "Small drops of Water Can Also Make a River". Участниците изнасят подготвени и импровизирани речи, водят дискусии, като се оценяват по езикова точност, изразителност, логичност, оригиналност и увереност в общуването.Целта е да се развият умения за публично говорене и ефективна комуникация на английски език. Надпреварата се провежда в 2 модула и съгласно утвърдени критерии се оценява представянето на участниците като максимумът брой точки е 130. Победител е ученикът, събрал най много точки. Александра Валентинова Буцева от 7.б клас се представи отлично в състезанието и спечели 130 точки. Тя продължава напред към участие в областния кръг на надпреварата.

Учител на момичето е Диана Георгиева.

Звезди обсипят свода небесен

Ученици на ОУ „Райна Княгиня“ взеха участие в Международен конкурс „Звезди обсипят свода небесен“ 2026 г., организиран от Народно читалище „Хр. Ботев-1917 г.“ – град София. В надпреварата се включват млади таланти от цял свят, като представят литературно творчество, рисунки и художествена фотография. Конкурсът, който традиционно събира най-смелите и оригинални детски виждания за света около нас, се превърна в сцена, на която нашите ученици показаха своята фантазия и умения за самоизразяване. Грамоти "Носител на Наградата на Читалището" печелят Ирина Костадинова и Ния Събева, грамота "Носител на Наградата на Конкурса" печели Мариана Николова. Грамоти за успешно представяне в областта на изобразителното изкуство получават Ева Стоицова, Рая Бухалова, Габриела Терзийска, Стела Кузева, Жасмина Василева, Анелия Тодорова, Зарина Михайлова, Елизавета Шевченко, Мартин Ходжев, Александър Колев, Михаил Ангелов, Алексей Третяк и Мария Йорданова.

Всички те са ученици от 3.д клас.

Приказни истории от нашите ученици

"Приказни истории с БНР - Бургас" е литературен конкурс, който се провежда за поредна година. В проекта участват деца и младежи на възраст от 6 до 18 години от цяла България, като през 2026 година в него участват 100 деца от 26 училища в страната и чужбина. Учениците от 3. д клас се включиха активно в конкурса и техни публикации са включени в юбилейния сборник с детски творби: приказките на Жасмина Василева - "Играчките оживяват", Димитър Шопски - "Вълшебният химикал", Мария Йорданова - "Крокоежът и патрулът на Необикновените" и стихотворението „Моята футболна мечта“ на Мартин Марчев, илюстрациите на Жасмина Василева, Анелия Тодорова и Ирина Костадинова. Ученикът Хайк Хачатрян от 4. а клас участва в сборника с авторска приказка и илюстрация, създадена с изкуствен интелект. Участниците, чиито творби са включени в сборника, получават грамоти, а ОУ „Райна Княгиня“ получава два сборника с приказни детски истории.

Учители на талантливите разказвачи и художници са Мария Петрова и Ивета Гаврилова.

ДНК детективи на фестивала на науката

Четвъртият Пловдивски фестивал на науката се проведе от 22 до 25 октомври и включваше актуални теми, свързани с човешкото здраве, нашата планета, космоса и иновациите. Той обхвана 94 събития с участието на над 60 учени от България и чужбина. Фестивалът се проведе в Центъра по растителна системна биология и биотехнология и Драматичния театър. На 23.10 ученици от 6. и 7. клас на ОУ „Райна Княгиня“, под ръководството на г-жа Стела Димитрова, посетиха фестивала, където имаха възможност да се докоснат до света на съвременните научни открития и изследвания. Нашите ученици се включиха в образователната програма „ДНК детективи: Разгадай кода на живота“, която по интересен и достъпен начин ги запозна с устройството и значението на ДНК като носител на наследствената информация. Чрез практически дейности и интерактивни задачи те влязоха в ролята на млади изследователи, научиха повече за генетиката и разбраха как науката помага за разкриването на тайните на живия свят. Екипът на ОУ „Райна Княгиня“ вярва, че съвременното образование не се ограничава до учебниците и класната стая. То следва динамиката на света, отваря врати към новите технологии и насърчава любопитството. Затова нашето училище активно търси и подкрепя иновативни образователни възможности, в които учениците не просто получават знания, а ги откриват, изследват и преживяват.

Придвижвам се,, без да замърсявам

Ученици от ОУ „Райна Княгиня“ се включиха в интерактивното събитие на 17.09. в парк „Рибница“. 19 второкласници и 6 представители от шестите и седмите класове, водени от техните учители Мариана Кувенджиева, Стела Чалмова и Ани Георгиева, се включиха с голям ентусиазъм в конкурса за рисунка на асфалт под надслов „Придвижвам се без да замърсявам околната среда“. С ярките багри на своите творби децата превърнаха визията си за по-чист, зелен и екологичен град, вдъхновявайки цялата общност за по-отговорно отношение към природата и чистата градска среда.

Участниците получиха грамоти от кмета на район „Северен“.

Из училищната библиотека

А. А. Милн и вълшебният свят на Мечо Пух

Когато чуем името Мечо Пух, вероятно веднага си представяме добродушно мече, бурканче с мед и приятелите му от Стоакровата гора. Зад този любим литературен герой обаче стои английският писател Алън Александър Милн – автор, успял чрез простички истории за детството да докосне поколения читатели.

Алън Александър Милн е роден през 1882 г. в Лондон. Той е писател, поет и драматург, а преди да стане известен с детските си книги, работи като редактор и пише за хумористичното списание Punch. Милн е завършил математика в Кеймбридж, но постепенно се посвещава на литературата.

Историите за Мечо Пух са тясно свързани със сина на писателя – Кристофър Робин Милн. Играчките на Кристофър Робин вдъхновяват героите в книгите. Сред тях са плюшено мече, прасенце, магаре, тигър и кенгуру. Така реалните детски играчки се превръщат в герои с различни характери и свое място в измисления свят на Стоакровата гора. Първата книга „Мечо Пух“ е публикувана през 1926 г. от лондонското издателство Methuen. Илюстрациите са дело на художника Ърнест Хауърд Шепърд, чиито рисунки се превръщат в неразделна част от образа на Пух и неговите приятели. В книгата читателят се среща с Мечо Пух – добронамерен и малко разсеян мечок, който обича меда, както и с Кристофър Робин, Прасчо, Йори, Заека, Бухала и останалите обитатели на гората. Всеки герой има свой характер. Прасчо е плах, Йори често е мрачен, а Пух гледа на света с детско любопитство. Именно различията между героите правят техните приятелства интересни и истински.

На пръв поглед приключенията на Пух са весели и простички – търсене на мед, разходки из гората, разговори и различни малки премеждия. Но зад тях Милн поставя важни теми като приятелството, добротата, смелостта, въображението и порастването. Героите невинаги намират лесно решение на проблемите си, но обикновено могат да разчитат един на друг.

Това е една от причините книгата да остане любима на толкова много читатели. Милн не представя детството като свят без трудности. Напротив – неговите герои се страхуват, грешат, спорят и понякога се чувстват самотни. Но те продължават да бъдат приятели и да търсят радостта в малките неща

статията подготви: Надежда Минчева—библиотекар

Отличия в Международната олимпиада „Кингс“

Международната ученическа олимпиада Кингс е образователна платформа за провеждане на олимпиади, която предоставя възможност на ученици от първи до осми клас да проверят знанията си по 7 предмета. Кингс отговаря на съвременните изисквания за организиране на състезания и се провежда на територията на шест държави, които са: България, Литва, Полша, Азербайджан, Грузия и Индия. Олимпиадите дават възможност на учениците да обогатят знанията си и още от малки да се насочат към сферата, която представлява най-голям интерес за тях. Сред успехите на възпитаниците на ОУ „Райна Княгиня“ в началото на 2026-2027 учебна година са:

Теодора Божкова от 4.а клас - сертификат първа степен по БЕЛ, сертификат първа степен по математика, сертификат първа степен по Човекът и природата, Сертификат първа степен по английски език, сертификат втора степен по информатика, сертификат втора степен по ЧО, Сертификат трета степен по Логика;

Виктор Делински от 4.а клас - сертификат първа степен по БЕЛ, сертификат първа степен по математика, сертификат втора степен по Логика, сертификат втора степен по английски език;

Анелия Тодорова от 3.д клас – сертификат първа степен по БЕЛ и втора степен по математика;

Ирина Костадинова от 3.д клас - сертификат първа степен по БЕЛ и втора степен по математика;

Александър Третяк от 3.д клас – сертификат втора стенен по БЕЛ и втора степен по математика;

Теодор Панайотов от 3.д клас – сертификат втора стенен по БЕЛ и втора степен по математика;

Алексей Третяк от 3.д клас – сертификат втора степен по математика;

Теодор Панайотов от 3.д клас – сертификат втора степен по математика;

Михаил Ангелов от 3.д клас - сертификат втора степен по математика;

Анелия Тодорова от 3.д клас - сертификат втора степен по математика и по логика;

Ирина Костадинова от 3.д клас - сертификат втора степен по математика и втора стенен по английски език;

Зарина Михайлова от 3.д клас - KINGS JUNIOR - сертификат за участие и проявени любознателност и старание при изпълнението на всяка поставена задача

Техни учители са Ивета Гаврилова и Мария Петрова.

ОУ „Райна Княгиня“ също е удостоено с грамота за създаване на среда, която насърчава децата към знание и развитие.

Новатор в дигиталното оценяване

В навечерието на новата учебна година ОУ „Райна Княгиня“ получи сертификат за „Новатор в дигиталното оценяване“ от платформа за съвременно оценяване и проверка на знанията чрез дигитални тестове. СмарТест е иновативна българска онлайн платформа, създадена за автоматично генериране, решаване и оценяване на тестове, която улеснява учебния процес за учители и ученици. Тя дигитализира изпитванията в училище чрез съвременни технологични решения, включително изкуствен интелект. Чрез смарт тестовете учителите разполагат с възможност за бързо и ефективно проследяване на резултатите, а учениците получават по-интерактивен и съвременен начин за проверка на своите знания. Отличието е признание за активното използване на платформата в учебния процес и за стремежа на училището да прилага съвременни дигитални инструменти в оценяването на знанията и уменията на учениците.

Третото българско царство

ИСТОРИЧЕСКИ ИЗВОРИ

Третото българско царство поставя своето формално начало с освобождаването на българските земи от Османско владичество и подписването на Санстефанския мирен договор, подписан на 03 март 1878 г. Началото на военните действия за освобождаване на България се поставят с Априлс- [illegible] въстание, избухнало през 1876 г. То е организирано от Гюргевския революционен комитет. Въпреки че завършва с неуспех, въстанието показва връх на българското самосъзнание за национално освобождение. Руско-турската освободителна война от 1877-1878 г. е последният етап от военни действия за освобождаване на териториите на Балканския полуостров от Османска власт. Сред тези територии са и българските земи. Подписването на Санстефанския мирен договор води до признаването българската държава, чиито територии обхващат земите от Черно море до Охридското езеро и от Дунав до Бяло море. Извън границите на България остават територии, като областта около Ниш и Северна Добруджа до устието на р. Дунав, които са дадени съответно на Сърбия и Румъния. Нарастващата руска мощ на Балканите кара Великите сили да преразгледат Санстефанския мирен договор и след провеждането на Берлинския конгрес се подписва нов договор Берлински, който установява новите територии на българската държава. Териториалните промени обособяват Мизия и Софийското поле във васално на Османската империя Княжество България. Под османска власт остава автономната област Източна Румелия с административен център Пловдив. Македония и Одринска Тракия също остават част от Османската империя. Подписването на Берлинския договор На 16 април 1879 г. е свикано Първото Учредително Народно събрание, свикано във Велико Търново и е приета Търновската конституция. Тя бележи и възкресението на Българската държава. Законодателната власт е съсредоточена в ръцете на княза и Народното събрание. Усилията на княз Александър I Батенберг (1879-1886) и двете основни полтически направления, които се оформили в България (либерали и консерватори) са насочени за възстановяването на границите на България от Санстефанския мирен договор. Либералите насочвали своите усилия да получат тази помощ от Русия, докато консерваторите, заедно с княза разчитали на Запада. На 6 септември 1885 г. в Пловдив е обявено Съединението на Източна Румелия с Княжество България. В следващите години България продължава борбата си за завоюване на пълна независимост.

Княз Александър I Батемберг (1879 –1886)

Княз Александър I Батенберг е първият български владетел след освобождението от османско владичество. Той е избран от Великото народно събрание на 17 април 1879 г с пълно мнозинство и отхвърляне на другите две кандидатури на Валдемар Датски и Хенрих Ройс. Александър Батенберг е пле-
менник на руската императрица и кръщелник на царя-освободител Александър II. Роден е на 05 април 1857 г. във Верона, Италия. Син е на австрийския генерал Александър фон Хесен Дармщат и полската графиня Юлия фон Хауке. Получава добро образование в Дрезденското военно училище. Взема участие в Руско-турската война 1877-1878 г. На 26 юни 1879 г. в Търново княз Александър I полага тържествена клетва пред Великото народно събрание. Великите сили потвърждават избора и в началото на м. август султанът според Берлинския договор го утвърждава с ферман за княз на България. Младият монарх е недоволен от Търновската конституция, която ограничава правата му. Борбата между либерали и консерватори създава несигурност в страната. На 05 юни 1879 г. Батенберг назначава първото правителство начело с Тодор Бурмов, състоящо се само от консерватори. Парламентарните избори обаче печелят либералите. Князът не желае да състави либерално правителство. Разпуска народното събрание и назначава ново правителство от консерватори, начело с митрополит Климент (Васил Друмев). Новите парламентарни избори са спечелени отново от либералите. Сега князът отстъпва и на 24 март 1880 г. назначава първото либерално правителство с министър-председател Драган Цанков. Противоречията на княза с либералите се задълбочават и стават непреодолими, когато начело на правителството застава Петко Каравелов (28 ноември 1880 г.). На 27 април 1881 г. князът, с помощта на военния министър Казимир Ернрот, извършва държавен преврат, като уволнява правителството и разпуска парламента. На 11 май обявява своите искания: пълномощия за 7-годишен срок, изграждане на нови държавни институции и изменение на конституцията след

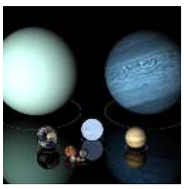
изтичането на срока. Пълномощията са гласувани на 01 юли 1881 г. от Великото народно събрание. Но скоро страната изпада в нова вътрешна криза поради конфликта между българи и руси в управлението. На 23 юни 1882 г. изпълнителната власт е поета от ген. Леонид Соболев, изпратен от руското правителство. В началото на 1883 г. консерваторите минават в опозиция. На 6 септември 1883 г. Търновската конституция е възстановена и се слага край на пълномощията. Тези действия на княза обаче го превръщат в нежелано лице за Русия, тъй като ограничават влиянието ѝ в България. Съединението на 6 септември 1885 г. е провъзгласено в негово име. Той се превръща в ключова фигура и става ”княз на Северна и Южна България”, като влиза триумфално в Пловдив. България търси международно признание на Съединението. Позицията на Александър III е за ”Съединение, но без Ботенберг”. Англия неофициално подкрепя Съединението, но Австро-Унгария подтиква Сърбия към нападение на България. Княз Александър I Батенберг се проявява като първият главнокомандващ в новата българска история. Сръбско-българската война от 1885 г. завършва с победа и достойна защита на Съединението. Скоро триумфът на Батенберг отстъпва място на политическото му поражение. На 8-ми срещу 9-ти август 1886 г. група офицери извършват военен преврат и принуждават княза да подпише абдикацията си. После го изпращат на руския император, вдъхновител и организатор на превратa, но императорът го освобождава да замине за родината си. Отстраняването на княза предизвиква разцепление в българската армия и обществото. Стефан Стамболов и неговите привърженици връщат княза, но той вече няма подкрепата на Русия и другите велики сили. Затова на 26 август 1886 г. князът подписва абдикацията си и окончателно напуска страната. Княз Александър I Батенберг умира на 17 ноември 1893 г. в Грац, Австрия. Той е погребан в центъра на София в красиво изработен малък мавзолей.

Планетите в Слънчевата система: скалистите светове

Пътуване в космоса

Представете си място, където вали сярна киселина, друга планета, на която ветровете достигат хиляди километри в час, и трета, толкова голяма, че в нея биха се побрали над хиляда планети като Земята. Това не са измислени светове от фантастичен филм. Те съществуват съвсем реално, при това в нашия собствен космически дом – Слънчевата система.

Слънцето – сърцето на нашата система

В центъра на Слънчевата система се намира Слънцето – огромна звезда, която осигурява светлина и топлина на планетите. Неговата гравитация ги задържа в орбитите им и определя движението на множество други космически тела. Слънцето съдържа приблизително 99,8% от цялата маса на Слънчевата система. Температурата на видимата му повърхност е около 5500°C, а в ядрото достига приблизително 15 милиона градуса.

Меркурий – най-близкият съсед на Слънцето

Меркурий е най-малката планета в Слънчевата система и най-близката до Слънцето. На пръв поглед прилича на нашата Луна – повърхността му е покрита с кратери, образувани от сблъсъци с астероиди и други космически тела. Но животът на Меркурий е изпълнен с крайности. През деня температурата може да достигне около 430°C, а през нощта да падне до минус 180°C. Причината е, че планетата почти няма атмосфера, която да задържа топлината. Любопитното е, че едно пълно денонощие от изгрев до изгрев там продължава приблизително 176 земни дни. Представете си колко дълго бихте чакали следващия изгрев!

Венера – най-горещата планета

Венера често е наричана сестра на Земята, защото двете планети имат сходни размери. Но приликите почти свършват дотук. Венера е най-горещата планета в Слънчевата система. Температурата на повърхността ѝ достига около 465°C – достатъчно висока, за да разтопи олово. Причината е нейната изключително плътна атмосфера, богата на въглероден диоксид. Тя задържа огромно количество топлина чрез мощен парников ефект. Облаците на Венера съдържат капчици сярна киселина, а атмосферното налягане на повърхността е приблизително 90 пъти по-голямо от земното.

Земята – нашият син дом

Сред всички познати планети Земята заема особено място. Тя е единственият свят, на който със сигурност знаем, че съществува живот. Около 71% от повърхността ѝ е покрита с вода. Атмосферата ни предпазва от част от опасното космическо излъчване, а магнитното поле отклонява голяма част от заредените частици, идващи от Слънцето. Земята се намира на подходящо разстояние от своята звезда, което позволява съществуването на течна вода на повърхността ѝ.

Марс – червената планета

Марс е един от най-изследваните светове извън Земята. Наричаме го Червената планета заради железните оксиди в почвата му, които придават характерния червеникав цвят. На Марс се намира Олимп – най-големият известен вулкан в Слънчевата система. Той се издига на повече от 20 километра над околните равнини. Днес Марс е студен и сух свят с много разредена атмосфера. Но учените са открили доказателства, че в далечното минало по повърхността му са текли реки и са съществували езера.

Юпитер – гигантът на Слънчевата система

Юпитер е най-голямата планета в нашата система. Неговият обем е толкова огромен, че в него биха се побрали приблизително 1300 планети с размерите на Земята. Той е газов гигант, изграден предимно от водород и хелий. Няма твърда повърхност като нашата планета. Една от най-известните му особености е Голямото червено петно – гигантска буря, която бушува от векове. Тя е толкова голяма, че Земята би могла да се побере в нея. Юпитер има множество луни. Сред най-интересните е Европа, под чиято ледена кора вероятно съществува огромен океан от течна вода. Учените смятат, че този океан може да притежава някои от условията, необходими за живот.

Сатурн – планетата с великолепните пръстени

Ако трябва да изберем най-разпознаваемата планета, Сатурн със сигурност ще бъде сред първите. Неговите огромни пръстени са изградени от безброй парчета лед, прах и скални частици. Някои са малки колкото песъчинки, а други достигат размерите на големи скали. Въпреки внушителната си ширина основните пръстени са изненадващо тънки. Сатурн е вторият по големина газов гигант.

Уран – планетата, която се върти настрани

Уран е седмата планета от Слънцето и един от най-необичайните светове в нашата система. Неговата ос на въртене е наклонена на около 98 градуса. Това означава, че планетата сякаш се търкаля настрани, докато обикаля около Слънцето. Поради този наклон сезоните на Уран са изключително необичайни. В някои области Слънцето може да остане над хоризонта десетилетия наред, последвани от също толкова продължителна тъмнина. Синьо-зеленият му цвят се дължи на метана в атмосферата, който поглъща част от червената светлина.

Нептун – далечният син свят

Нептун е най-отдалечената от Слънцето планета. Той се намира на около 4,5 милиарда километра от нашата звезда. Слънчевата светлина достига до него за повече от четири часа, докато до Земята пътува само около осем минути. Нептун е известен със своите изключително силни ветрове, които могат да надхвърлят 2000 километра в час. Това са едни от най-бързите ветрове, наблюдавани в Слънчевата система. Подобно на Уран, той е леден гигант с атмосфера, съдържаща водород, хелий и метан. Една обиколка около Слънцето му отнема приблизително 165 земни години. Представете си – от откриването на Нептун през 1846 година до днес планетата е завършила само една пълна обиколка и е започнала следващата!

А какво стана с Плутон?

Дълги години учениците изучаваха девет планети. Деветата беше Плутон – малък и далечен свят, открит през 1930 година. През 2006 година Международният астрономически съюз прие ново определение за планета. Според него Плутон не отговаря на всички изисквания, защото не е изчистил околността на орбитата си от други подобни обекти. Затова той беше прекласифициран като планета джудже. Това не означава, че Плутон е изчезнал или е станал по-малко интересен. Напротив – той продължава да бъде един от най-загадъчните светове в далечните части на Слънчевата система.

Светът около нас

Вулканите – огнената сила на Земята

Представете си огромна планина, която внезапно започва да изхвърля огнени потоци, гъсти облаци от пепел и нажежени скални късове. Земята потреперва, небето потъмнява, а по склоновете се спускат реки от разтопена скала. Това е едно от най-впечатляващите природни явления – изригването на вулкан. Вулканите са много повече от огнедишащи планини. Те разкриват тайните на земните недра и участват в непрекъснатото преобразяване на нашата планета. Създават планини, острови и нови територии, но понякога причиняват и огромни разрушения.

Какво представлява вулканът?

Вулканът е място на земната повърхност, през което излизат разтопени скали, газове и пепел. Разтопената скална маса под земята се нарича магма, а когато достигне повърхността – лава. Много вулкани имат формата на конусовидна планина с отвор на върха, наречен кратер. Други са широки и полегати, а някои се намират дълбоко под океаните.

Защо се образуват вулканите?

Земната повърхност е разделена на огромни литосферни плочи, които се движат с няколко сантиметра годишно. Когато тези плочи се сблъскват или раздалечават, при определени условия се образува магма, която може да се издигне към повърхността. Температурата на лавата обикновено достига между 700 и 1200°C. При охлаждането си тя се втвърдява и образува нови скали.

Какво се случва при изригване?

Някои вулкани изригват сравнително спокойно, като изхвърлят потоци от течна лава. Други предизвикват мощни експлозии, при които в атмосферата попадат огромни количества пепел, газове и скални късове. Особено опасни са пирокластичните потоци – смеси от нагорещени газове, пепел и скали, които се спускат по склоновете с огромна скорост. Вулканичната пепел също представлява опасност. Тя се състои от дребни скални и стъклени частици, които могат да затруднят дишането, да повредят двигатели и да нарушат въздушния транспорт.

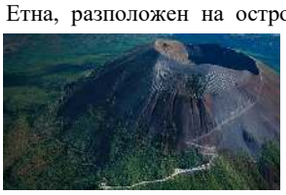
Вулканите – разрушители и създатели

Макар да могат да унищожават населени места, вулканите имат важна роля в природата. Подводните изригвания създават нова океанска кора, а натрупването на лава понякога образува цели острови. С течение на времето вулканичните скали се разрушават и могат да се превърнат в плодородни почви. Топлината от земните недра се използва и за производство на електричество и отопление чрез геотермална енергия.

Най-известните вулкани

Етна, разположен на остров Сицилия, е един от най-активните вулкани в Европа. Везувий остава известен с изригването си през 79 година, когато погребва древните градове Помпей и Херкулан. Мауна Лоа на Хаваите е сред най-големите активни вулкани на Земята, а Охос дел Саладо, на границата между Чили и Аржентина, достига височина около 6893 метра.

Могат ли вулканите да бъдат предсказани?

Учените, които изучават вулканите, се наричат вулканолози. Те използват специални измервателни уреди, сателити и компютърни технологии, за да следят промените във вулканичната дейност. Преди някои изригвания се появяват предупредителни признаци. Земята около вулкана може леко да се издигне, да се регистрират малки земетресения или да се промени количеството на отделяните газове. Въпреки съвременните технологии учените невинаги могат да определят точно кога ще настъпи изригване. Затова наблюдението на активните вулкани е изключително важно за безопасността на хората.

Вулканите и климатът на Земята

Особено мощните вулканични изригвания могат да повлияят не само на околните райони, но и на климата на цялата планета. При изригване в атмосферата попадат огромни количества газове и частици. Един от тези газове е сярният диоксид. Когато достигне високите атмосферни слоеве, той може да участва в образуването на фини частици, които отразяват част от слънчевата светлина. Така след някои големи изригвания средната температура на Земята може временно да се понижи. Подобно явление е наблюдавано след изригването на вулкана Пинатубо във Филипините през 1991 година.

Вулканите – източник на енергия

Топлината във вътрешността на Земята може да бъде използвана като източник на енергия. Тя се нарича геотермална енергия. В някои вулканични райони подземните води се нагряват от горещите скали. Получената пара може да задвижва турбини за производство на електричество, а горещата вода да се използва за отопление. Исландия е един от най-добрите примери за използването на геотермална енергия. Благодарение на природните си особености страната използва топлината от земните недра за отопление на голяма част от своите жилища.

15 любопитни факта за вулканите

1. На Земята има около 1350 потенциално активни вулкана на сушата.
2. Около 75% от активните вулкани се намират около Тихия океан, в областта, наречена Огнения пръстен.
3. Температурата на лавата може да надхвърли 1200°C.
4. Магмата се намира под земната повърхност, а лавата е магма, която е достигнала до нея.
5. Някои вулкани изригват под водата и постепенно образуват нови острови.
6. Вулканичната пепел е изградена от дребни частици скали, минерали и вулканично стъкло.
7. Изригването на Кракатау през 1883 година било чуто на хиляди километри.
8. Вулканичните изригвания понякога могат да предизвикат цунами.
9. Някои вулкани остават в покой стотици или дори хиляди години, преди отново да изригнат.
10. Вулканичните скали постепенно могат да образуват плодородни почви.
11. На Марс се намира Олимп – най-големият известен вулкан в Слънчевата система, висок над 20 километра.
12. Спътникът на Юпитер Йо има стотици вулканични центрове и е изключително активен.
13. Вулканичните газове могат да съдържат водна пара, въглероден диоксид и серни съединения.
14. Някои вулкани изхвърлят фонтани от лава, достигащи стотици метри височина.
15. Вулканите участват в създаването на планини, острови и нова земна кора.

Околосветско пътешествие

Турция – история, морски брегове и следи от древни светове

Турция е наша югоизточна съседка и страна, в която различни епохи и култури се срещат.

По-голямата част от територията ѝ е в Азия, а помалка – в Европа. Проливът Босфор свързва Черно и Мраморно море и разделя европейската и азиатската част на Истанбул.

История на кръстопът

В земите на днешна Турция са живели множество древни народи. Сред важните исторически обекти са Хатуша – столицата на хетите, древна Троя и останките от Ефес. През вековете тук се срещат гръцко, римско, византийско и османско наследство. Истанбул е бил столица на Източната Римска и на Османската империя. Днес столица на страната е Анкара.

Истанбул – град между два континента

Разходката из Истанбул е среща с историята. Сред най-разпознаваемите му забележителности са: „Света София“, дворецът Топкапъ и Синята джамия. Историческите райони на града са включени в Списъка на световното наследство на ЮНЕСКО. От брегове на Босфора могат да се видят кораби, мостове и квартали на два континента.

Анталия и средиземноморският бряг

Анталия е известна с морските си пейзажи, плажовете и стария квартал Калейчи. В района историята присъства наред с природата:

древни градове, пристанища, водопади и планински склонове. Сред популярните курортни места по този бряг са Алания, Сиде, Белек и Кемер. Посещението на подобни райони може да съчетае почивка и опознаване на миналото.

Бодрум и Егейско море

Бодрум е свързан с древния Халикарнас и с прочутия Мавзолей – едно от Седемте чудеса на античния свят. Днес полуостровът е познат с белите къщи, заливите, морето и културното си наследство. По Егейския бряг се намират и курортни места като Кушадасъ и Мармарис.

Кападокия и Памуккале

Турция не е само море. Кападокия впечатлява със скални образувания, долини и издълбани в скалите помещения. Районът Гьореме е сред обектите на световното наследство. Памуккале е известен с белите си травертинови тераси, а до тях са останките от античния Хиераполис.

Да бъдеш любознателен пътешественик означава да забелязваш повече от красивите гледки. Можеш да търсиш следите на различни цивилизации, да научаваш местни думи и да уважаваш правилата в историческите обекти. Така всяко пътуване се превръща в урок по география, история и култура.

Спортна рубрика

Нашият отбор в ученическите игри

На 22.10.2026 г. футболният отбор на ОУ „Райна Княгиня“ – Пловдив, съставен от ученици от V, VI и VII клас, взе

участие в градското първенство по футбол от Ученическите игри. В среща срещу отбора на СУ „Свети Патриарх Евтимий“ – Пловдив нашите ученици загубиха с резултат 0:3. Поради регламента на турнира с директни елиминации отборът на училището приключи участието си в надпреварата.Отборът, който достойно представи училището, беше в състав: Димитър Иванов Желязков – 5.а клас, Александър Иванов Мавродиев – 5.г клас, Пресиян Петков Сикърков – 5.г клас, Момчил Аспарухов Михалски – 5.д клас, Борислав Иванов Бекиров – 5.д клас, Деан Петров Петров – 6.б клас, Виктор Иванов Спасов – 6.г клас, Владимир Симов Касабов – 6.г клас, Петко Видолов Тотев – 6.г клас, Илиян Иванов Иванов – 6.д клас, Мартин Стефанов Симеонов – 6.д клас и Тодор Йорданов Терзиев – 7.а клас.

Ръководител на отбора е Димитър Хорозов.

Мартин Петров – бързина по левия фланг

Мартин Петров е сред най-разпознаваемите български футболисти, играли в силни европейски първенства. Познат като бързо ляво крило, той се отличава с пробивите по фланга, центрирания и стремежа да създава голови положения. В кариерата си носи екипите на ЦСКА, швейцарския Сервет, германския Волфсбург и испанския Атлетико Мадрид. През юли 2007 г. преминава от Атлетико в Манчестър Сити с тригодишен договор. Клубът представя българина като футболист, който може да даде скорост и нови възможности по левия фланг. За младите любители на футбола неговият път е пример за приспособяване към различни отбори и футболни школи. Успехът в спорта изисква подготовка, постоянство и работа с останалите играчи. Бързината е полезна, но също толкова важни са точният пас, решението в подходящия момент и подкрепата за съотборника.

В света на модата

Валентино Гаравани и изкуството на красивата дреха

Италианският дизайнер Валентино Гаравани превръща своето име в символ на висшата мода. Роден във Вогера през 1932 г., той от ранна възраст проявява интерес към изкуството и облеклото. На 17 години заминава за Париж, където изучава моден дизайн. През 1959 г. отваря първото си ателие на улица „Виа Кондоти“ в Рим. Година по-късно заедно с Джанкарло Джамети основава модната къща Valentino. Международното признание идва през 1962 г., когато представя колекция в прочутата Бяла зала на двореца Пити във Флоренция. Неговият стил се свързва с изящни линии, внимателно изработени детайли и официални рокли. Сред жените, носили негови модели, са Одри Хепбърн, София Лорен и Елизабет Тейлър. През 1968 г. дизайнерът представя известната си „Бяла колекция“. Историята на Валентино показва колко важни са художественото образование, постоянството и майсторството. Зад красивата дреха

стоят скици, избор на плат, много проби и трудът на цял екип. Модата може да бъде разглеждана и като приложно изкуство – начин една идея да придобие форма.

Вкусна пауза

Бананови палачинки

Необходими продукти:

- 2 банана
- 2 яйца
- 4 с.л. овесени ядки
- щипка канела
- малко олио за тигана

Приготвление:

Намачкай бананите, добави яйцата и овесените ядки. Разбъркай добре и изпържи малки палачинки от двете страни до златисто. По желание поднеси с плодове или мед.

Домашна пица „Експрес“

Необходими продукти:

- 1 готово тесто (или домашно)
- 3–4 с.л. доматен сос
- 100–150 г кашкавал
- шунка, маслини, гъби (по желание)
- риган

Приготвление:

Разстели тестото в тава, намажи с доматения сос, добави избраните продукти и поръси с кашкавал. Печи в загрята фурна на 200°C около 15–20 минути.

Тренировка за ума

1 Загадка „Кой е виновен?“

В класната стая някой е счупил саксия. Учителят попитал трима ученици какво се е случило:

Алекс: „Борис счупи саксията.“
Борис: „Виктор я счупи.“
Виктор: „Аз не съм я счупил.“

Учителят разбрал, че само един от тримата казва истината.

Въпрос: *Кой е счупил саксията?*

2 Математическо предизвикателство

В една кошница има 24 ябълки. Половината са червени, една трета от всички са зелени, а останалите са жълти.

Въпроси:

- Колко са червените, зелените и жълтите ябълки?
- Колко ябълки трябва да добавим, за да станат общо 30?

3 Загадка „Трите ключа“

Пред теб има три ключа – златен, сребърен и бронзов. Само един отключва съкровището.

- На златния пише: „Съкровището се отключва със сребърния ключ.“
- На сребърния пише: „Златният ключ не отключва съкровището.“
- На бронзовия пише: „Сребърният ключ не отключва съкровището.“

Знаеш, че точно едно от трите твърдения е вярно.

Въпрос: Кой ключ отключва съкровището?

4 Игра „Открий закономерността“

Продължи числовите редици, като попълниш следващите две числа.

а) 2, 4, 8, 16, __, __
б) 1, 4, 9, 16, 25, __, __
в) 3, 6, 11, 18, 27, __, __
г) 1, 1, 2, 3, 5, 8, __, __

5 Загадка „Кой къде седи?“

Анна, Борис, Виктор и Галя седят на четири съседни стола. Знаем, че Анна не седи на първия или последния стол. Борис седи непосредствено вляво от Анна. Виктор седи на последния стол.

Въпрос: В какъв ред седят четиримата отляво надясно?

6 Логическа задача „Раниципе“

Три раници – синя, червена и зелена – съдържат по една книга, една тетрадка и един молив (всяка различна вещ в различна раница). Знаем, че:

- Книгата не е в синята раница.
- Тетрадката е в червената раница.
- Моливът не е в зелената раница.

Въпрос: Коя вещ е в зелената раница?

Знаеш ли, че...?

Редовното решаване на логически задачи, судоку и математически игри подобрява паметта, концентрацията и умението да намираш решения.

Идея за свободното време

Шахът развива логическото мислене, търпението и стратегическото планиране. Опитай да научиш основните правила и изиграй партия с приятел!

